

RABITA VAR MI?

Cevap: İlk s f ler m r şidin l z muna kesin kani olmakla beraber, tasavvufun kuruluşundan, t  Abdulkahir Sühreverdi'nin yaşıdığı altıncı hicr  asra kadar, şeyhi göz önünde hay l etmek gibi bir rabita uygulamamışlardır. Tasavvuf ilimlerinin c mii Eb  Abdi'r-Rahm n es-S lem 'nin ve onun hem arkadaşı, hem de talebesi olan H fız Eb  Nu'aym'in ve yine onun talebesinden Kuşeyr 'nin eserlerinde Şimdi uygulanmakta olan bir rabita anlayışı görmedik. Onlar şeyhi sevmeyi, ona teslimiyeti ve onun emirlerine uymayı gerekli görüyorlar ama "şeyhin s reti göz önünde hayal edilecektir" diye bir şey söylemiyorlar.

İslâm, kul ile Allah arasında her türlü vasıtayı kaldıran tevh d dinidir. Bu yolda s retler düşer, tek hakikat kalır ki o da bütün görünen vücutların, s retlerin kaynağı olan Allah'tır.

Şeyh Allah ile kul arasında vasıta değıl, Allah'a yol göstericidir, eğıticidir. O, m n  yolunu yürümüş, bu yolu yürümede deneyim sahibi olmuş, şeytanın kuracağı tuzakları görmüş olan bir öğretmendir. O, Allah yolunda yürümek isteyen s like, yol esnasında karşılaşacağı engelleri nasıl aşabileceğini söyler, geçirdiğı hal ve makamların derecesini bilir. O hal ve makamlarda ne yapması gerektiğini  ğretir. Hasılı m n  yolunda tecrübeli bir  ğretmen ve eğıtici olarak s likin elinden tutup ona yardım eder. Yoksa h ş  kendisini Tanrı yerine koyup m r de, Allah'ı düşünme yerine kendisini hayal etmesini emretmez.

S lem , sufilerin prensiplerini açıklarken m r şidin ahlakıyla ahl k-lanmak gerektiğini söyler. Ona göre m r şid, sadece yol göstericidir. İbni Haldun da Şifau's-S il'inde zahir ilimlerde muallime ihtiyaç olduğı gibi batın ilimlerde de muallime ihtiyaç vardır kanaatini izhar etmektedir (Şifau's-Sail, s. 71 ve devamı).

Tasavvufta asıl gaye, herhangi bir yaratığı değıl, sadece Tek Ya-ratan'ı düşünmek ve gönülde O'ndan başka bir şey bırakmamaktır. Zir  ib dette başka bir varlığı düşünmek, Kur' n'a göre şirktir.

İnsan herhangi bir insanı çok sevebilir, hatta ona aşık da olabilir. Çok sevdiği insanı düşünmekten kendini alamaz. Ama bu, ona tapmak değıldir. Şeyhi sevmek de tasavvufun ana ilkelerindedir.  nk  Şeyh, Hz. Peygamber'in temsilcisi olarak görülür. Kur' n'da m 'minlerin, Hz Peygamber'i canlarından çok sevmeleri öğütlenir. Peygamberimiz de bir m 'minin, kendisini,

canından çok sevmedikçe tam anlamıyla iman etmiş olmayacağını belirtmiştir. Peygamber'i sevmek, onun hal ve sıfatlarının, seven kişiye yansımaya sebebiyet verir. Bir ermiş insanın böyle sevilmesi de seven kişide o ermişin ahlak ve sıfatlarının tecellisine vesile olur. Böy-lece o kişi, sevdiği ermişin bir örneği haline geliverir. Bu bakımdan sevgi sınırında kalmak dinen sakıncalı değil, tersine, öğütlenen bir durumdur. Ama ne Peygamberin sahabileri, onu göz önünde düşünüp ondan yardım talebetmişler; ne de ilk İslâm mutasavvıfları, Allah'ın nurunun şeyhlerinden kendilerine geldiğini söylemişlerdir.

Allah ile kul arasına başka bir şey girmemelidir. Peygamber'i sevmek, O'nun sünnetine uymak, kişiyi Allah'a ibâdete, O'nu zikre götürür. O'na ibadet ve O'nu zikir esnasında artık O'ndan başka hiçbir şey düşünülmez. Gönülde sadece Hakk'ın adı, anısı ve sevgisi kalır. Böyle zikre devam eden kul, tez zamanda ilâhî tecellilere erip kemâl bulur. Allah bizi de o kemâl bulanlar arasına katsın, âmîn.